

**DR-04 - AGRICULTURĂ ECOLOGICĂ
– CONVERSIE –**

PNS 2023-2027

Agricultura ecologică promovează practice agricole prietenoase cu mediul, care contribuie la protejarea biodiversității, menținerea fertilității și funcționalității solului, reducerea poluării resurselor de apă, reducerea dioxidului de carbon, asigurarea condițiilor de bunăstare a animalelor.

Pe lângă contribuția la protejarea mediului, agricultura ecologică produce concomitent și alimente cu o valoare mai mare din perspectiva asigurării sănătății consumatorilor, prin utilizarea de substanțe naturale sau substanțe derivate în mod natural.

Prin sprijinul acordat în cadrul acestei intervenții fermierii vor fi încurajați să treacă de la metodele de agricultură convențională la cele specifice agriculturii ecologice.

Obiectivele specifice:

- SO4- Contribuirea la atenuarea schimbărilor climatice și la adaptarea la acestea, inclusiv prin reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și prin îmbunătățirea sechestrării carbonului, precum și prin promovarea energiei sustenabile;
- SO5- Promovarea dezvoltării sustenabile și a gestionării eficiente a resurselor naturale, cum ar fi apa, solul și aerul, inclusiv prin reducerea dependenței chimice;
- SO6-Contribuirea la stoparea și inversarea pierderii biodiversității, la îmbunătățirea serviciilor ecosistemice și la conservarea habitatelor și a peisajelor;
- SO9-îmbunătățirea răspunsului dat de agricultura UE exigențelor societale referitoare la hrană și la sănătate, inclusiv la alimentele de înaltă calitate, sigure, hrănitoare și produse prin metode sustenabile, la reducerea deșeurilor alimentare, precum și la îmbunătățirea bunăstării animalelor și la combaterea rezistențelor antimicrobiene.

Nevoile identificate :

- N14- Menținerea/adoptarea de practici agricole extensive și utilizarea de ESR pentru reducerea GES

- N17- Adaptarea practicilor agricole în zonele cu riscuri climatice determinate de schimbările climatice

- N18- Menținerea/adoptarea unor practici agricole/forestiere extensive/durabile pentru protecția solului

- N19- Adoptarea de metode agricole durabile pentru gestionarea resurselor naturale și biodiversității

- N20- Menținerea/adoptarea unor practici agricole extensive pentru asigurarea protecției resurselor de apă

Cerinte si conditii de eligibilitate pentru DR-04

Sprijinul prevăzut în cadrul acestei intervenții se acordă pe unitatea de suprafață agricolă (hectar) *fermierilor care se angajează în mod voluntar să adopte practici și metode specifice agriculturii ecologice*, așa cum sunt definite în Regulamentul (CE) nr. 848/2018.

Sprijinul se acordă sub formă de *plăți compensatorii* calculate sub formă de *costuri standard pe baza evaluării costurilor suplimentare și a pierderilor de venit rezultate din aplicarea practicilor specifice agriculturii ecologice*, care depășesc nivelul obligatoriu neremunerat al cerințelor de bază.

Perioada de angajament pentru conversia la metodele de agricultură ecologică este de maximum 2 ani pentru culturi anuale și maximum 3 ani pentru culturi perene.

Suprafața eligibilă:

- terenuri agricole din categoriile de folosință încadrate ca *terenuri arabile* (P 1, P2 și P5), *livezi* (P 3), *vii* (P 4) și *pajiști permanente* (P6),
- angajamentele pentru conversia la agricultura ecologică se aplică la nivel de parcelă agricolă, neexistând posibilitatea schimbării parcelelor pe perioada angajamentelor,
- P6 - pajiști permanente aflate în conversia la agricultura ecologică se poate aplica atât la nivel național – varianta 6.1, cât și în combinație cu angajamente de agro-mediu și climă aplicabile pe pajiști permanente în zonele eligibile aferente acestora – varianta 6.2,
- parcelele agricole utilizate ca pajiști permanente pentru care se află în derulare un angajament de agromediu și climă nu sunt eligibile pentru sprijinul acordat prin varianta 6.1 a P6.

Beneficiarul:

- este fermier, utilizator al unei suprafețe agricole localizate pe teritoriul României, identificabilă în Sistemul Integrat de Administrare și Control (IACS),
- deține o suprafață minimă a fermei de 1 ha, iar parcelele eligibile au dimensiunea minimă de 0,3 ha (0,1 ha pentru vii și livezi, arbuști fructiferi, hamei, pepiniere pomicele și viticole),
- este înregistrat, în fiecare an pentru care solicită sprijin, conform prevederilor legale, ca operator în agricultura ecologică,
- se angajează să țină o evidență a activităților agricole corelate cu implementarea angajamentelor (de bază și superioare la nivelul suprafețelor aflate sub angajament).

Cerințe specifice:

- beneficiarii intervenției trebuie să respecte practicile specifice agriculturii ecologice pe suprafețele agricole care fac obiectul angajamentului, pe toată perioada de desfășurare a acestuia,
- beneficiarii țin o evidență a activităților agricole corelate cu implementarea angajamentelor,
- în cazul pajiștilor permanente pentru care se încheie angajamente, se asigură pe toată perioada angajamentului o încărcătură minimă de animale de 0,3 UVM/ha.

Standarde naționale obligatorii relevante

Beneficiarii intervenției trebuie să respecte standardele de condiționalitate relevante, activitatea minimă și legislația națională relevantă. Acestea constituie nivelul de bază neremunerat.

Activitate minimă:

- întreținerea terenurilor arabile prin cultivare și/sau prin îndepărtarea vegetației cel puțin o dată pe an pe terenul arabil, cu excepția suprafețelor împădurite prin măsurile finanțate prin PNDR 2007- 2013 sau 2014-2020 sau PNS.
- întreținerea culturilor permanente prin:
 - lucrări de întreținere specifice plantațiilor pomicole, viticole, pepiniere, hameiști (tăieri deformare a coroanei, tăieri în verde, tăieri în uscat)
 - și
 - lucrări de întreținere între rândurile de plante și între plante pe rând (o cosire anuală a vegetației ierboase și/sau lemnoasă spontană).
- menținerea pajiștilor permanente într-o stare care să le facă adecvate pentru pășunat sau pentru cultivare, fără acțiuni pregătitoare care să depășească folosirea metodelor și utilajelor agricole obișnuite, prin asigurarea a cel puțin unei activități agricole anuale, precum recoltarea vegetației prin cosit și/sau îndepărtarea vegetației invazive sau prin pășunat.

Alte cerințe obligatorii relevante prevăzute în legislația națională:

- Agricultură ecologică - Ordinul MADR nr. 45/2022 - Operatorii care desfășoară activitatea de producție în sistem ecologic au obligația de a-și înregistra activitatea la direcțiile pentru agricultură județene și a municipiului București, și de a se supune controlului unui organism de control aprobat.

Cerințe de bază:

-**SMR 2.1 lit. a)** *”Fermierii trebuie să respecte perioadele în care este interzisă aplicarea îngrășămintelor pe terenul agricol”, ”utilizarea produselor de protecție a plantelor se poate face numai în scopurile pentru care au fost omologate și numai în conformitate cu instrucțiunile de utilizare”; ”interzicerea folosirii îngrășămintelor neautorizate pentru utilizare și comercializare”*

- **SMR 2.1. lit.d)** *”Cantitatea maximă de azot provenită din îngrășămintele organice care poate fi aplicată pe terenul agricol nu poate depăși 170 kg/ha/an”*

- **SMR 2.1 lit. d)** – *”Fermierii trebuie să urmeze un plan de fertilizare”*

Angajament superior:

„Fermierii trebuie să respecte practicile specifice agriculturii ecologice prevăzute de Regulamentul (UE) nr. 848/ 2018 pe suprafețele agricole care fac obiectul angajamentului.”

Sprijin la nivelul beneficiarului

Plățile compensatorii acordate pentru aplicarea de practici agricole ecologice în perioada de conversie sunt *calculate sub formă de costuri standard* pentru fiecare din cele 6 pachete propuse.

Din cauza limitărilor bugetare, valorile plăților compensatorii acordate se mențin la nivelul celor din cadrul sM11.1 din PNDR 2014 – 2020, prin urmare acestea **acoperă parțial pierderile de venit și costurile suplimentare calculate în cadrul metodologiei de calcul(%)**.

DR-04 Agricultură ecologică -conversie		Valoarea plății	%
Pachetul 1 – culturi agricole pe terenuri arabile (inclusiv plante de nutreț) aflate în conversia la agricultură ecologică		293 euro/ha/an	64%
Pachetul 2 – legume (inclusiv cartofi) aflate în conversia la agricultură ecologică		500 euro/ha/an,	21%
Pachetul 3 – livezi aflate în conversia la agricultură ecologică		620 euro/ha/an	56%
Pachetul 4 – vii aflate în conversia la agricultură ecologică		530 euro/ha/an	72%
Pachetul 5 – plante medicinale și aromatice aflate în conversia la agricultură ecologică		365 euro/ha/an	48%
Pachetul 6	varianta 6.1 – pajiști permanente aflate în conversia la agricultură ecologică	143 euro/ha/an	33%
	varianta 6.2 – pajiști permanente aflate în conversia la agricultură ecologică cu angajament de agro-mediu și climă	39 euro/ha/an	15%

Metodologia de calcul

Metodologia de calcul a plăților compensatorii (PC) a luat în considerare **costurile suplimentare, pierderile de venit și costurile tranzacționale** generate de angajamentele asumate pentru conformitatea cu practicile specifice agriculturii ecologice, pentru fiecare pachet/variantă, care depășesc nivelul obligatoriu neremunerat al cerințelor de bază

În ceea ce privește **cheltuielile suplimentare și economiile din costuri variabile** avute în vedere, au fost luate în considerare următoarele categorii, în funcție de specificul speciilor încadrate în fiecare pachet, după cum urmează:

- fertilizanți și aplicarea acestora;
- pesticide și aplicarea acestora;
- combaterea buruienilor;
- semințe;
- costuri cu reparațiile pentru mașini și echipamente agricole;
- regenerarea covorului vegetal - cost semințe (pentru pajiști permanente);
- combustibil;
- inspecție și certificare.

Metodologia de calcul

În cadrul **metodologiei de calcul** a plăților compensatorii pentru conversia la agricultura ecologică au fost utilizate următoarele **principii generale și estimări**:

- factorul de reducere a producției în perioada de conversie este de **85%**, cu excepția viței de vie pentru care factorul de reducere a producției este de **90%** (reducere a producției de 15% față de sistemul convențional, cu excepția vitei de vie pentru care reducerea este de 10%);

- prețul de vânzare al produselor agricole în perioada de conversie este egal cu prețul produselor agricole obținute în sistem convențional (în această perioadă produsele nu pot fi vândute ca produse ecologice certificate);

- consumul de combustibil este mai mare în sistemul de agricultură ecologică comparativ cu sistemul convențional;

- costurile cu semințele sunt mai mari în sistemul de agricultură ecologică, creșterile față de costul semințelor obținute în sistem convențional variind între 10%-28%; numărul de ore suplimentare de muncă necesare pentru combaterea buruienilor este de 30 (incluzând timpul necesar alocat pe ha pentru prășit mecanic și manual);

- prețurile declarate/afișate cu inspecția și certificarea se compun dintr-un preț fix și unul variabil, în funcție de mărimea fermei. Fermierii cu suprafețe mari (de exemplu, peste 50 ha) pot negocia aceste tarife, motiv pentru care valorile costurilor standard utilizate reflectă aceste negocieri.

Posibilitățile beneficiarilor în ceea ce privește angajamentele stabilite în cadrul intervenției

Sprijinul acordat în cadrul intervenției este **complementar** sprijinului acordat prin intervenția privind **sprijinul pentru menținerea practicilor de agricultură ecologică**, fermierii care finalizează cei maximum 2 ani (pentru culturi anuale) sau maximum 3 ani (pentru culturi perene) aferenți perioadei de conversie la practicile de agricultură ecologică pot deschide angajamente pentru menținerea practicilor de agricultură ecologică.

Plățile acordate în cadrul intervenției se pot **cumula** cu celelalte tipuri de plăți acordate pe suprafață, respectiv **plățile directe, plățile pentru zone care se confruntă cu constrângeri naturale** sau cu alte **constrângeri specifice, plățile de agromediu și climă pentru pajiști permanente** (cu P6.2 din DR 04) și **plățile de agromediu și climă** acordate pentru terenurile arabile (P4 din DR 02 cu P1 și 2 din DR 04, P5 din DR 02 cu P1 din DR 04, P10 din DR 02 cu P1, 2 și 5 din DR 04).

Pe perioada angajamentelor este permisă pe aceeași parcelă de teren **rotația culturilor de la un an la altul între pachetele 1, 2 și 5.**

Angajamentele vizate de intervenția **DR-04** sunt **coerente cu angajamentele asumate prin ecoscheme** în baza art. 31 din Regulamentul (UE) nr. 2115/ 2021, asigurând în mod complementar atingerea obiectivelor legate de atenuarea efectelor schimbărilor climatice prin reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și adaptarea la acestea, prevenirea degradării solului și îmbunătățirea fertilității acestuia, îmbunătățirea calității apei, conservarea biodiversității, îmbunătățirea bunăstării animalelor și combaterea rezistenței la antimicrobiene, obținerea de alimente de înaltă calitate, **respectiv cu:**

cerințele specifice privind diversificarea culturilor și practicarea agriculturii de tip conservativ, de tip no/ minimum/ strip – tillage pe terenul arabil aferente PD 04 – Practici benefice pentru mediu și climă în teren arabil, în cazul pachetelor de agricultură ecologică P1 - culturi agricole pe terenuri arabile (inclusiv plante de nutreț), P2 – legume și P5 - plante medicinale și aromatice;

cerința specifică privind interzicerea lucrărilor solului pe suprafețele de culturi permanente pe care se înființează plantații pomicele, viticole, pepiniere și hameiști aferentă PD 06 – Înierbarea intervalului dintre rânduri în plantațiile pomicele, viticole, pepiniere și hameiști în cazul P3 – livezi și P4 – vii;

cerința specifică referitoare la plantarea anuală a cel puțin 2 arbori pe ha cu populații locale de pomi fructiferi și arbori aferentă PD 05 – Practicarea unei agriculturi prietenoase cu mediul în fermele mici (gospodăriile tradiționale) în cazul P6 – pajiști permanente;

PD 07 – *Creșterea nivelului de bunăstare a vacilor de lapte* și PD 08 – *Bunăstarea tineretului bovin la îngrășat* în sensul în care fânul obținut în sistem ecologic prin P6 – pajiști permanente poate asigura hrana bovinelor pentru care se acordă plata prin cele două ecoscheme